

Warszawa, 23 października 2008 r.

Uchwała II Kongresu Sędziów Polskich.

Sędziowie zebrani na II Kongresie Sędziów Polskich wyrażają głębokie zaniepokojenie sytuacją w wymiarze sprawiedliwości wywołaną brakiem realnych działań, które nadałyby rzeczywistą treść normom konstytucyjnym gwarantującym odpowiedni status władzy sądowniczej. Od tego zależy sprawne funkcjonowanie państwa, a w szczególności prawidłowa realizacja prawa obywatela do sądu.

Niewykonanie orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego, uznającego niekonstytucyjność powierzania asesorom czynności sędziowskich, grozi zapaścią w sądach rejonowych. Jeśli do dnia 5 maja 2009 roku asesorzy nie otrzymają nominacji sędziowskich tysiące prowadzonych przez nich postępowań zostanie wstrzymanych. Uderzy to bezpośrednio w społeczeństwo, a odium skutków tych zaniedbań spadnie na sędziów. Niezbędne jest przyjęcie takiej drogi legislacyjnej, która doprowadzi do niezwłocznego wejścia w życie stosownych zmian w ustawie o ustroju sądów powszechnych, bez łączenia ich z innymi, budzącymi kontrowersje regulacjami.

Przygotowywana zasadnicza reforma systemu dojścia do urzędu sędziego nie spełnia oczekiwań sędziów i innych środowisk prawniczych. Zapowiadane zmiany nie dają gwarancji, że o urząd, który powinien stanowić koronę zawodów prawniczych, będą ubiegać się najlepsi prawnicy. Ponadto istniejący system wynagradzania sędziów i warunki pracy w sądach powodują, że przedstawiciele innych zawodów prawniczych nie są zainteresowani powołaniem na stanowiska sędziowskie.

Domagamy się szybkiego stworzenia systemu wynagradzania sędziów oderwanego od sztucznie określonej przez polityków kwoty bazowej i powiązania go z obiektywnym miernikiem, na przykład średnią płacą w kraju. Przypominamy przy tym, że artykuł 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zapewnia sędziom warunki pracy i wynagrodzenie odpowiadające godności urzędu oraz zakresowi ich obowiązków.

Uważamy, że zachodzi potrzeba dokonania zmian w systemie sprawowania przez władzę wykonawczą nadzoru administracyjnego nad sądami powszechnymi. Istniejące rozwiązania stwarzają zagrożenia dla niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Takie zagrożenie powstanie również, jeśli proces szkolenia kandydatów na sędziów pozostanie w gestii szkoły sędziów podporządkowanej Ministrowi Sprawiedliwości.

Niepokój budzą także planowane zmiany ustawy o finansach publicznych ograniczające samodzielność budżetową sądownictwa.

Dostrzegając powagę sytuacji, zwracamy się do najwyższych władz w państwie o pilne zorganizowanie spotkania z udziałem przedstawicieli wszystkich środowisk prawniczych w Polsce w celu wypracowania trwałych rozwiązań zapewniających społeczeństwu właściwe funkcjonowanie wymiaru sprawiedliwości.